

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

39. De Origine & Etymologijs Nominum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

mentis delicatas, singulari nomine comple-
xus est, ut notat qui scrupulosius ista rima-
nar, Hebrei quidam, & Graeci. Α, ἀνατελλει
sive ortum significat, ὁ δὲ σὺν, occasum; ἡ δὲ
κτῆ, Septentrionem; ἡ μεσημέριον, meridiē.

Quid de stupendo nomine dicemus, cu-
ius vim nulla oratione nec ratione explican-
dam satis illa declarant, quod ipsum summus
Pontifex solus, idque in anno tantum semel,
decima luna Septembris, in interiori sacrario,
arcano quodam more à Moÿse tradito, pronū-
ciare auderet? Quid de cæteris, quorum vis
magna, & infinita propè multando, cum præ-
sertim vnas Iosephi libellus de arcano sermo-
ne conscriptus, vadeum locorum millia ex
facris, vi ipsius nominis explicet? Num hæc
magnæ opulentia, quæ ex notatione nomi-
num repetitur, loco numeranda sunt?

Theodor. l. 5.
de curat.

Græc. de Lu-
tina dicitur
πυροσφρα-
γισσιν

Ελλ. τῶν ἰ-
δῶν ἰ-
μῆμασι, ἡ
ἐπιτομῆ
πρὸς γῶμας,
νεκρολογεῖται

Nazianz. in
Athas. aut
Rom. labo-
rare

πινύκτι
γλῶττις, ἡ
πινύκτιο μα-
των.

Sabel.
Bar. l. 1.

Polyd. hist.
Angl. l. 23.

Consequuntur Hebræos Graeci, & Latini;
qui sapienti nominum inuentione non con-
fenti, libros etiam etymologiarum copiosif-
simos conscripserunt. Inter quos extant magnum
illud etymologicum, nominatus liber, & Mar-
cus Varro librorum hellæus, vir incomparabi-
lis eruditionis, quamvis in his originibus tra-
dendis, dum suæ linguæ studio nimis multa
conatur ad Latinos fontes reuocare, quæ omni-
no Græcæ sunt, non tantò contrâ dignitatē suâ
νεκρολογεῖται.

Præter etymologias nonnulli curiosius no-
tarunt fatalia quendam nominum cum rebus
consensum.

Plutarchus, in Sertorio quatuor Aëzanas
numerat, infelici nominæ & exitu. Primus la-
ceratus est à suis canibus: duo, apri occurſu
perempti, Syrus vnus, alter in Arcadia: tertius,
in Bœotia à canibus disceptus: amatorius fu-
tor vltimum laiciavit. Duo Attyes illustres fu-
erunt, alter Syrus, alter Arcas: vterque ab apris
interfectus est. Duæ vrbes à suauissimis plan-
tis, violæ & myrrhæ, nomen trahentes: Ios &
Smyrna, altera natales; altera mortem Home-
ri sibi vendicat. Fuerunt duæ Iulix, mater & fi-
lia: hæc Augusto genita; altera Marco Agrippa,
ambæ adulterij damnatae. Duæ Agrippinae:
mater, Caligulam; filia, Nerocem peperit. Duæ
Kaufstinae: maior impudica, impudicissima fi-
liâ habuit. Obseruatum est imprimis, Cæsares
omnes quibus Caij prænomen fuit, ferro pe-
rijſſe. Sic ominosa Glocestrensis apud Anglos,
& Mulbergi apud Germanos nomina exi-
matou.

Sed hæc plena vanissimæ obseruationis osten-
dunt exempla contraria Augusti, & Augustu-
li, Constantini primi, & vltimi, quorum hæc
Imperia fundarunt, illi fundata amiserunt.

In etymologijs verò latior & magis eritus
est campus: in quibus magna est sæpe rerum &
nominum similitudo.

Aristoteles, libro primo de cælo, ἀδρα ἀ-
πό τῆ ἀεὶ δεῖν dictum, in perpetuo motu esse
confirmat, contra Anaxagoram, qui eundem
ἀπό τῆ ἀδρα nominatum asseuerabat, ex quo
cælum volebat esse igneum.

Granius cælibes appellatos censet, quasi
cælites, quod vxoris curis liberi, cælo & re-
bus diuinis vacent.

Alij, verbum, dormire, ἀπό τῆ δευράτων
non inscitè deriuant, quod antiqui cubarent
in pessibus.

Diuis Augustinus encenare dicit eos qui
noua tunica induuntur, ἀπό τῆ ἐγκανίαντος
καυθένος enim est nouus.

Magnum etymologicum, παρθεναίαν, ὅτι
παρὰ τῆ θεῆς, quod à Deo sit virginitas, vel, ut
Anastahus Synaita voluit: πύρ θανόν, ὅτι πύρ-
σι θανατοῖ τῆς σαρκός. Idē in ὀρνῶ ἀνδραπῶν
διὰ τὸ ἀνὰ θεῶν, quasi ἀνδραπῶν, sursum, spe-
ctante, ἀγαπῆν, διὰ τὸ ἀγαπῆν πάντα. Hæc ille
-Θιόν, ἀπό τῆ θεῆς, à currendo; quod E-
thnici primos omnium inter Deos Solem &
Lunam venerati sunt, quos cum perpetuo cur-
rere & moueri cernerent, διῶς, quasi curren-
tes, nuncuparunt. (ἅσα πύρτι γάρ) διὰ τῆ το
τίθεσαν τὸ ὄμμα: & orat. 3. de Angelis, He-
braicæ & Græcæ aduerſarij nostri nomen ex-
pendens Theodoretus, scribit:

Ἡμεῖς γὰρ τῆ τοῦ, ἡ τῆ τῶν γε ἀρχόντα,
ὅν Σαταναῖν τὰ θεῖα προσαγορεύει λόγια. ἄλλοι
ἔθνομα τῆ ἀποστάτην, ἡ τῆ τῶν Εβραίων προ-
νῶν, ἡ γὰρ τῆ ἀπὸ τῆ θεῖα, χαρῆ, ἡ διὰ βόλον, ὡς
τῆ θεῶν παρὰ τῆς ἀνθρώποις συκοφαντοῦντα. ἡ
αὐτῆς γὰρ ἀνθρώποις ἔριν πρὸς ἀλλήλους ἡ δια-
μῶν τῶν τυβάλλοντα.

Nihil opus est infinita percersere, hæc ex-
empli causa dicta sunt.

